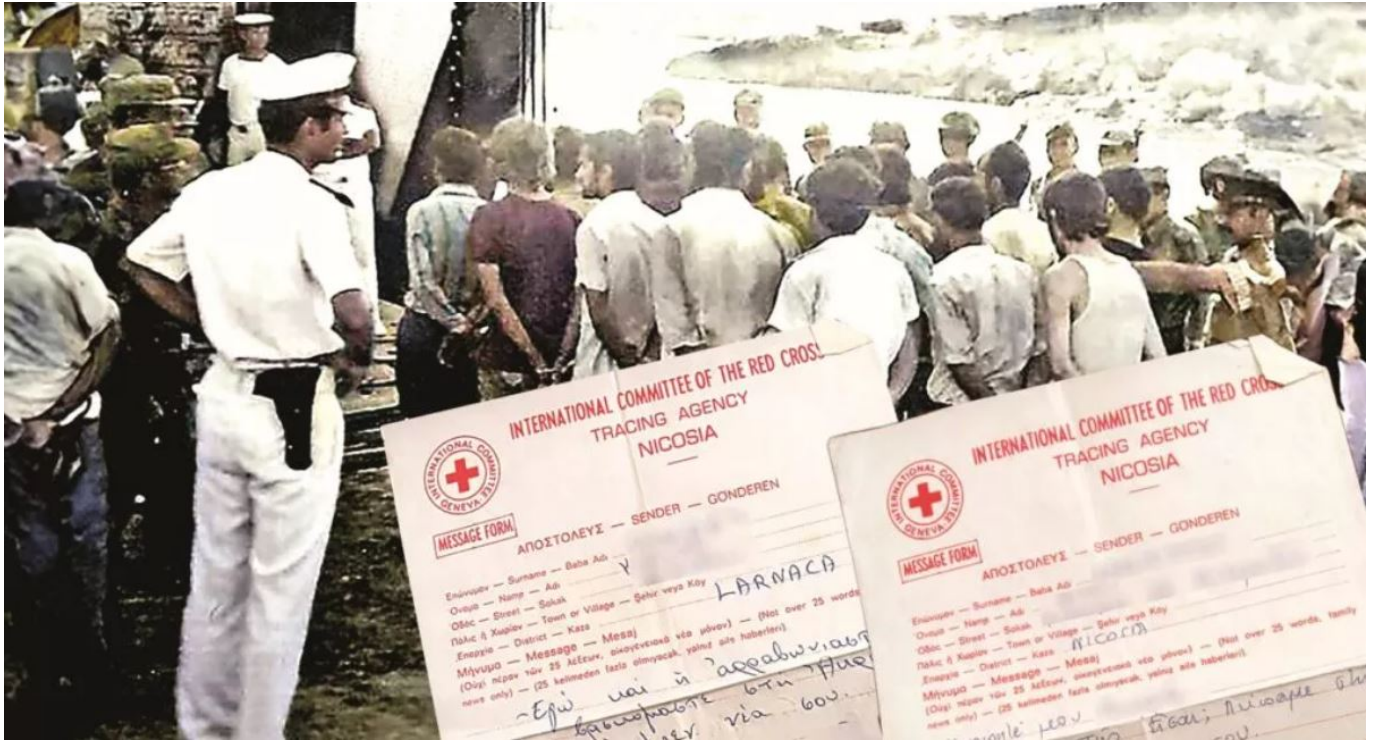

Γράμματα σ' έναν αιχμάλωτο στα «Νταχάου» της Τουρκίας

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

«Που έκαμες αιχμάλωτος»; Άδανα, Αμάσια, Αντίγιαμαν. «Αααα εσείς στο Αντίγιαμαν είχατε καλύτερη μεταχείριση», λέει ο ένας στον άλλο, εννοώντας ότι εκεί «έτρωγαν» διπλάσιο ξύλο. Αυτά είναι μερικά λόγια τα οποία αντάλλαξαν δύο αιχμάλωτοι πολέμου του 1974 όταν αντάμωσαν στην πρόσφατη συνεστίαση του ομώνυμου Συνδέσμου.

Τη συζήτηση αυτή θέλησε να μοιραστεί με τον «Φ» η κόρη του ενός από τους δύο. Αξιοποιώντας την ιδιότητά της ως συγγραφέας, μετέφερε σε ένα μεστό κείμενο τα όσα έζησαν οι αιχμάλωτοι και οι οικογένειές τους, τα οποία κρύβουν για δεκαετίες στο χρονοντούλαπο της ψυχής τους. Αυτά που δεν βλέπεις δια γυμνού οφθαλμού, αυτά που δεν σου λέει ούτε ο πατέρας σου, αλλά τα ψηλαφείς και τα διαισθάνεσαι.

«Συνόδεψα και πάλι φέτος τον πατέρα μου, που λίγες μέρες πριν γιορτάσαμε τα 73α γενέθλια του, στην συνεστίαση. Ένας χρόνος μετά, φορτωμένος στις ήδη κουρασμένες πλάτες των γεροπλάτανων και κάποιιοι δεν τα κατάφεραν καθότι πήραν άλλο δρόμο, εκείνον της αιώνιας ανάπαυσης. Κυριακή πρωί και στην εκκλησία, ο ιερέας μας μιλά για την παραβολή του άσωτου Υιού. Πώς έφυγε, πώς

σκόρπισε την περιουσία του πατέρα του και πως επέστρεψε, χρόνια μετά, φτωχός και ρακένδυτος στην οικία του πατέρα του. Και πώς ο πατέρας, τον δέχτηκε με ανοιχτές αγκάλες, με στοργή και αγάπη και με γλέντι για την επιστροφή του. Δεν μπορώ ακούγοντας αυτήν την παραβολή να μην κάνω συγκρίσεις. Οι δικοί μας γιοι, πατέρες, θείοι, αδελφοί έφυγαν και αυτοί μια μέρα άλλη για να πολεμήσουν στην μάχη, να αντιταχθούν στον εισβολέα που ήρθε να λεηλατήσει το νησί μας και άλλοι απλά βρέθηκαν άμαχοι, άοπλοι και πήραν και αυτοί τον ίδιο δρόμο, αυτόν της αιχμαλωσίας για να ζήσουν για τρεις μήνες μια κόλαση στα στρατόπεδα στα βάθη της Τουρκίας και πώς τους δέχτηκε και πώς τους φέρθηκε η ίδια τους η πατρίδα», γράφει στην ανάρτηση. Αποφεύγει την αναφορά ονομάτων (ο «Φ» τα γνωρίζει) λόγω της σεμνότητας του πατέρα της.

Η αιχμαλωσία, η μετανάστευση κι η επιστροφή στα πάτρια εδάφη
Ο πατέρας της είχε καταγωγή από τον Άγιο Αμβρόσιο της Κερύνειας, αλλά όταν έγινε η εισβολή ζούσε με την αρραβωνιαστικιά του στο Βαρώσι.

Στον πόλεμο αιχμαλωτίστηκε από τους Τούρκους στρατιώτες και μεταφέρθηκε στα Άδανα, όπου παρέμεινε για τρεις μήνες, ώσπου να τους απελευθερώσουν στο Λήδρα Πάλας. Εκεί τον περίμενε η αρραβωνιαστικιά του. Με το που γύρισε, έφυγαν για Καναδά. Δύο χρόνια μετά, το 1976 παντρεύτηκαν και απέκτησαν την κόρη τους.

Λόγω της αιχμαλωσίας, όμως, κόλλησε ένα μικρόβιο της φυματίωσης και το κρύο στον Καναδά δεν έκανε καλό στην υγεία του. Οι γιατροί έλεγαν πως είναι καλύτερα να ζήσει κάπου με πιο θερμό κλίμα. Έτσι και έγινε. Ως οικογένεια πλέον, περίπου τρία χρόνια μετά, επέστρεψαν στην βασανισμένη Κύπρο.

Αυτά θυμάται. Ή μάλλον, αυτά γνωρίζει ως ιστορία η κόρη του. Μέχρι σήμερα δεν της έχει μιλήσει για την αιχμαλωσία του. Για τα όσα βίωσε στην κόλαση.

Όπως λέει στον «Φ» η ίδια, «για πολλά χρόνια δεν ήθελε να το συζητά καθόλου και δεν μας διηγήθηκε την ιστορία του. Οπότε άργησα πολύ να λάβω την πληροφόρηση για το τι πέρασε. Πρώτα το ακούς σαν τίτλο, μετά σου λέει κάποιος συγγενής κάτι... Μετά από πολλά χρόνια τον ρώτησα και μου είπε “ναι, αλλά δεν θέλω να το συζητώ”. Ήταν μία αόριστη πληροφορία που πλανιόταν στον αέρα, επειδή κανένας δεν άνοιγε το θέμα για συζήτηση. Ήταν ένας τίτλος χωρίς περιεχόμενο».

Τα φυλαγμένα γράμματα

Πριν δύο χρόνια ο πατέρας της αρρώστησε. Αντιμετωπίζει νεφρική ανεπάρκεια. Κάτι που, όπως πιστεύει ο ίδιος, είναι αποτέλεσμα των βασανιστηρίων και του

ξύλου που έφαγε στην αιχμαλωσία. Όταν το έπαθε λοιπόν και αισθάνθηκε πιο ευάλωτος, ένιωσε την ανάγκη να της δώσει κάποια πληροφόρηση για τα όσα έζησε, χωρίς όμως ποτέ να μιλά ανοικτά για το θέμα. Της έδωσε ένα άλμπουμ, κάποια ημερολόγια.

Μέσα σε ένα φάιλ πλαστικό υπήρχαν τα γράμματα που έστελναν οι δικοί της στον πατέρα της μέσω του ερυθρού σταυρού:

-26.8.74 Ρ. είμαι καλά. Βρίσκομαι στο Γυμν. Λάρνακος. Κάνω ότι μπορώ. Περιμένω νέα σου. Μ.

-31.8.74 Ρ. είμαι καλά με την οικογένεια μου. Δεν θέλω να στενοχωριέσαι. Ελπίζω όλα να πάνε καλά. Περιμένω νέα σου. Μ.

-09.09.74 Είμαστε όλοι καλά. Περιμένουμε νέα σου. (από τον Χ.Σ.).

-10.09.74 Εγώ και η αρραβωνιαστικιά σου βρισκόμαστε στην Ακρόπολη. Περιμένουμε νέα σου. Κ (ο πεθερός του).

-19.09.74 Αγαπητέ μου Ρ. Γράψε μου πώς είσαι; Λείπαμε στην Ελλάδα. Περιμένω νέα σου. Με αγάπη. Ν.Σ. (ο πατέρας του).

MESSAGE FORM

ΑΠΟΣΤΟΛΕΥΣ — SENDER — GÖNDEREN

Επώνυμον — Surname — Baba Adı _____

Όνομα — Name — Adı _____ Υ

Όδος — Street — Sokak _____

Πόλις ή Χωριον — Town or Village — Şehir veya Köy _____

Επαρχία — District — Kaza _____ LARNACA

Μήνυμα — Message — Mesaj _____

(Όχι πέραν των 25 λέξεων, οικογενειακά νέα μόνον) — (Not over 25 words, family news only) — (25 kelimededen fazla olmıyacak, yalnız aile haberleri).

-Ερώ και η 'αρραβωνιαστριά
σου βραβεύατε βτη 'Αυριώδη,
Περιμένουμε για σου.

K

Ημερομηνία — Date — Tarih 10-9-74

ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ ΟΠΙΣΘΕΝ — REPLY OVERLEAF — CEVAP ARKA SAHIFEDE

ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ — RECEIVER — ALAN

Επώνυμον — Surname — Baba Adı _____

Όνομα — Name — Adı _____

Όδος — Street — Sokak _____

Πόλις ή Χωριον — Town or Village — Şehir veya Köy _____

Επαρχία — District — Kaza _____ NICOSIA

Εάν δέν παραδοθή, παρακαλώ όπως έπιστραφή εις τόν Έρυθρόν Σταυρόν — If undelivered,

please return to Red Cross — Eğer bulunamamışsa, Lütfen Kızıhaç'a iade edilsin.

MESSAGE FORM

ΑΠΟΣΤΟΛΕΥΣ — SENDER — GONDEREN

Επώνυμον — Surname — Baba Adı _____

Όνομα — Name — Adı _____

Όδος — Street — Sokak _____

Πόλις ή Χωρίον — Town or Village — Şehir veya Köy _____

Επαρχία — District — Kaza NICOSIA

Μήνυμα — Message — Mesaj

(Ούχι πέραν των 25 λέξεων, οικογενειακά νέα μόνον) — (Not over 25 words, family news only) — (25 kelimeden fazla olmiyacak, yalnız aile haberleri).

Αγαπητέ μου

Γράψε μου πώς είσαι; Πίσωμε θήν

Εξοαίδα, περιμένω για σου.

Με' αγάπη
AK

Ημερομηνία — Date — Tarih 16/9/74

ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ ΟΠΙΣΘΕΝ — REPLY OVERLEAF — CEVAP ARKA SAHIFEDE

ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ — RECEIVER — ALAN

Επώνυμον — Surname — Baba Adı _____

Όνομα — Name — Adı _____

Όδος — Street — Sokak _____

Πόλις ή Χωρίον — Town or Village — Şehir veya Köy NICOSIA

Επαρχία — District — Kaza NICOSIA

Εάν δεν παραδοθή, παρακαλώ όπως επιστραφή εις τόν Έρυθρόν Σταυρόν — If undelivered,

please return to Red Cross — Eğer bulunamamışsa, Lütfen Kızıllaç'a iade edilsin.

MESSAGE FORM

ΑΠΟΣΤΟΛΕΥΣ — SENDER — GÖNDEREN

Επώνυμον — Surname — Baba Adı _____
 Όνομα — Name — Adı _____
 Οδός — Street — Sokak _____
 Πόλις ή Χωριόν — Town or Village — Şehir veya Köy _____
 Επαρχία — District — Kazı _____ *Λευκωσία*

Μήνυμα — Message — Mesaj
 (Όχι πέραν των 25 λέξεων, οικογενειακό νέο μόνον) — (Not over 25 words, family news only) — (25 kelimedən fazla olmayacak, yalnız aile haberleri).

Είπατε όροι για, περιόδομα για να...

Ημερομηνία — Date — Tarih *9/9/79*

ΑΠΑΝΤΗΣΑΤΕ ΟΠΙΣΘΕΝ — REPLY OVERLEAF — CEVAP ARKA SAHIFEDE

ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ — RECEIVER — ALAN

Επώνυμον — Surname — Baba Adı _____
 Όνομα — Name — Adı _____
 Οδός — Street — Sokak _____
 Πόλις ή Χωριόν — Town or Village — Şehir veya Köy _____ *Λευκωσία*
 Επαρχία — District — Kazı _____ *Λευκωσία*

Εάν δεν παραδοθή, παρακαλώ όπως επιστραφή εις τόν Έρυθρόν Σταυρόν — If undelivered, please return to Red Cross — Eğer bulunamamışsa, Lütfen Kızıhaç'a iade edilsin.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

CYPRUS
RED CROSS

ΜΗΝΥΜΑΤΑ — MESSAGES

*Ωρα — Time: 4.μ.μ.

*Ημερομηνία — Date: 31/8/44

Τύπος Μηνύματος—Type of Message

letter

Προέλευσις — Origin: Larnaca

*Από — From:

*Όνομα — Name:

Διεύθυνσις — Address: ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΛΑΡΝΑΚΟΣ

Τηλ 2.715

Μήνυμα — Message:

είμαι μαζί
με την οικογένεια μου. Ελπίζω
επί το

δεν θα έχω να στενοχωριέσαι
Ελπίζω ότι να είστε μαζί
Αφιέρωνω για σας

Προς — To:

425 784 425 784

*Όνομα — Name:

(Ηλικία εάν έλλειψη) — (Age if is missing):

Διεύθυνσις — Address: SARAY ONU.

Τηλέφωνον — Phone: MESCOSIA

ΑΠΑΝΤΗΣΙΑΤΕ ΟΠΙΣΘΕΝ
REPLY OVERLEAF

«Μέχρι πριν λίγα χρόνια δεν ήξερα ότι υπήρχαν αυτά τα γράμματα. Γιατί όπως και οι περισσότεροι αιχμάλωτοι, έτσι και ο πατέρας μου, ούτε να μιλήσει ήθελε, ούτε να ακούσει για το θέμα αυτό. Τώρα 50 και πλέον χρόνια μετά, και νιώθοντας ότι ο

χρόνος λιγοστεύει αλλάζουν, αποφασίζουν να μιλήσουν, νιώθουν την ανάγκη να μοιραστούν, να εξομολογηθούν, να ανακουφιστούν. Εκείνα που για χρόνια αιωρούνταν σαν σκόρπιες και αόριστες λέξεις παίρνουν σάρκα και οστά. Υπάρχει πλέον η απόσταση του χρόνου που κάνει τον πρώην αιχμάλωτο να ανοίξει τα μπαούλα και να βγάλει τους “σκελετούς”. Να μιλήσει για τις ημέρες εκείνες, να διηγηθεί την ιστορία του, να βρεθεί με εκείνους που τα έζησαν μαζί, πόνεσαν μαζί», εξιστορεί η ίδια.

Όντας συγγραφέας θέλησε να εμβαθύνει στο θέμα και συνέγραψε ένα βιβλίο. Ένα θεατρικό που καταπιάνεται με το θέμα των αγνοουμένων και των αιχμαλώτων πολέμου. «Δεν έχει σκοπό να ξύνει πληγές, είναι πιο καθαρτικός ο σκοπός του», λέει η ίδια και εξηγεί πως έχει να κάνει με το πως χειρίζονται τα παιδιά αυτών των ανθρώπων τις ιστορίες των γονέων τους.

«Μια ανάληπτη και αδιάφορη πολιτεία σφυρίζει ακόμα αδιάφορα»

«Για χρόνια», όπως αναφέρει, «ο κάθε ένας κλεισμένος μέσα στο σπίτι του και στην ντροπή του και στην σιωπή του και αυτή ίσως να ήταν και η μεγαλύτερη από όλες τις οδύνες που έζησαν. Γιατί όταν επέστρεψαν εκτός από τις οικογένειες τους δεν εναγκαλίστηκαν με αγάπη, ούτε τους δόθηκε κάποια ιδιαίτερη ιατρική φροντίδα ούτε φυσικά και καμιά ψυχολογική στήριξη αφού για όλα αυτά που πέρασαν δεν υπήρχε τότε ούτε καν ως όρος το μετατραυματικό στρες».

«Ο πατέρας μου αντιμετώπισε πολύ βάρβαρη συμπεριφορά. Αυτό ξέρω», μας λέει η κόρη του. «Δεν έλαβε στήριξη από κανέναν σε ψυχικό επίπεδο. Όσοι έχρηζαν ιατρικής περίθαλψης την έλαβαν, βέβαια κάποιοι ήταν τόσο κτυπημένοι που δεν τα κατάφεραν. Ούτε οι ίδιοι αποτάθηκαν κάπου από μόνοι τους για να λάβουν τέτοιας μορφής στήριξη. Το τραύμα ήταν και είναι θαμμένο μέσα τους», συνεχίζει.

«Ήρθαν πίσω με φοβίες με άγχη με εφιάλτες, με νεύρα. Υπήρχε ρετσινιά, υπήρχαν οι βρισιές και οι προσβολές και η καχυποψία την ώρα που αιμορραγούσαν ακόμα οι ανοιχτές τρύπες από τις ξιφολόγχες στις πλάτες τους. Συνολικά 51 χρόνια μετά, όσοι έχουν μείνει ζωντανοί, παλεύουν με τον χρόνο που περνά αμείλικτος, με τα προβλήματα υγείας τους και με ανάληπτη και αδιάφορη πολιτεία που σφυρίζει ακόμα αδιάφορα και ψειρίζει κανονισμούς και διαδικασίες για αποφάσεις που έπρεπε να παρθούν με συνοπτικές διαδικασίες και με πρωτοβουλία της πολιτείας εδώ και χρόνια», προσθέτει.

«Στο εξωτερικό», όπως λέει, «όταν κάποιος λέει ότι είναι βετεράνος πολέμου σηκώνονται προσοχή και τον κοιτάζουν με περηφάνεια και του λένε “ευχαριστώ για την υπηρεσία σου”. Εμάς μια παράξενη πατρίδα, μια πατρίδα που τρώει τα παιδιά της, που τα στέλνει στον πόλεμο και μετά όταν συλληφθούν και

αιχμαλωτιστούν και τα καταφέρουν και μείνουν ζωντανοί και επιστρέψουν τους θεωρεί πλέον βάρος. Βάρος στην κοινωνία. Ας αναλάβουν οι δικοί σας, ας αναλάβουν οι οικογένειες σας, είναι η πατρίδα η μοναδική μάνα που αποποιείται την ευθύνη της».

«Οι οικογένειες τους περιμέναν τα νέα τους, οι οικογένειες τους πήγαν να τους παραλάβουν από το Λήδρα Πάλλας και οι οικογένειες τους, τους βοήθησαν να μαζέψουν τα σπασμένα κομμάτια και να συνεχίσουν με φρικτές αναμνήσεις, με εφιάλτες και με τα ψυχολογικά τους τραύματα, όπως μπορούσαν, αυτόν τον δύσκολο δρόμο που λέγεται ζωή», συμπληρώνει.

Παρόλα αυτά, καταληκτικά, εκφράζει την ευγνωμοσύνη της «για την ύπαρξη του Συνδέσμου Αιχμαλώτων που με τις διάφορες ενέργειες και εκδηλώσεις γίνεται σύμμαχος στην διατήρηση και αφύπνιση τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό κατά της ύπαρξης αυτής της ομάδας ανθρώπων αλλά και στην στήριξη και προάσπιση των δικαιωμάτων τους, ως άνθρωποι που μεταφέρθηκαν στην Τουρκία και εκεί έζησαν τη φρίκη των σύγχρονων «Νταχάου» με ανυπολόγιστες συνέπειες για την υγεία τους και για τη μετέπειτα ζωή τους».

phileneews.com